

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/624/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613203244
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613203244.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcom v rade: 1/ M. O., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXX/XX, U. O., štátny občan SR, 2/ G. O., nar. XX.X.XXXX, bytom U. O., O. X, štátny občan SR, 3/ O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, vedľajší účastník a odporkyňa 2/ zastúpení JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátskej kancelárie so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, IČO: 37 756 508, v konaní o zaplatenie 7.695,49 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4C/76/2013-115 zo dňa 27.8.2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním, ktorým súd žalobu zamietol a odporkyni v 2/ rade priznal trovy konania a to trovy právneho zastúpenia vo výške 303,30 eur, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť odporkyni 2/ na účet jej právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním, ktorým súd odporcom 1/, 3/ a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a** ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol, odporcom 1/, 3/ a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, odporkyni v 2/ priznal trovy konania a to trovy právneho zastúpenia vo výške 303,30 eur, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť odporkyni 2/ na účet jej právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na ust. § 52 Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, zák. č. 258/2001 Z.z., § 101, § 103 Občianskeho zákonníka a vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcami 1/, 2/ bola dňa 18.9.2003 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. 0451387427. Odporkyňa 3/ dňa 18.9.2003 písomne prehlásila dohodou o ručení, že uspokojí pohľadávku veriteľa, ak ju neuhradí dlžník. Zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchodno-záväzkové vzťahy t.j. spravuje sa ustanoveniami Obchodného zákonníka, pričom nie je rozhodujúca povaha účastníkov konania, t.j. či sú alebo nie sú podnikatelia. Spotrebiteľské právo má prednosť

pred Obchodným zákonníkom aj pri tzv. absolútnom obchode. Odporcovia 1/, 2/ uzatvárali zmluvu ako spotrebiteľia, nekonali v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluvu uzatvárali ako fyzické osoby, nie ako podnikatelia, preto uvedená zmluva je typickou spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na právnu povahu účastníkov konania, keď právny predchodca navrhovateľa - veriteľ, vystupoval ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu a odporcovia ako spotrebiteľia. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka a odporkyne 2/ súd žalobu zamietol. Premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka je trojročná. Začína plynúť odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz. Ako vyplýva z podanej žaloby, právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy o splátkovom úvere, čo potvrdzuje aj pokus o zmier zo dňa 21.8.2012, v ktorom právny zástupca navrhovateľa uvádza, že pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru. Pohľadávka na navrhovateľa bola postúpená až dňa 4.11.2009, teda v čase, keď bol už úver zosplatený, čo vyplýva aj z počtu dní omeškania uvedenej v prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok (1294 dní). Žaloba bola podaná na súd až dňa 26.3.2013, teda po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej premlčacej doby. Súd aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, keďže sa jedná o režim spotrebiteľských zmlúv, na ktoré sa výhradne použije úprava Občianskeho zákonníka. Pokiaľ navrhovateľ predložil dohodu o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku zo dňa 26.1.2011, ktorú uzatvoril odporca 1/, podľa názoru súdu sa jedná o neplatný právny úkon pre absenciu vôle odporcu 1/. Manželka odporcu 1/- odporkyňa 2/ vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že prišiel za nimi jeden pán, celé stretnutie prebehlo 5-7 minút, odporca 1/ podpísal splátkový kalendár a nie aj dohodu o uznaní premlčaného záväzku. Navyše v čase uznania nemal vedomosť o tom, že záväzok je premlčaný. Takéto konanie navrhovateľa (uznanie premlčaného dlhu pod zámienkou splátkového kalendára) nemôže ani požívať právnu ochranu, keďže v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka).

Súd odporkyne 2/ ako úspešnej účastníčke priznal právo na náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia, ktoré si právny zástupca odporkyne 2/ uplatnil vo výške 303,30 eur. Odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje 237,34 eur, 1x režijný paušál 7,81 eur + 20 % DPH = 294,18 eur + náhrada hotových výdavkov za účasť na pojednávaní dňa 27.8.2013 vo výške 1/3-iny (právny zástupca sa tento deň zúčastnil na Okresnom súde Liptovský Mikuláš troch pojednávaní), ktoré si právny zástupca uplatnil vo výške náhrady cestovného spolu 71,65 eur, náhrady za stratu času 130,10 eur. Súd odporkyne 2/ priznal trovy právneho zastúpenia v uplatnenej výške, nakoľko o priznaní trov právneho zastúpenia nemohol rozhodnúť nad rámec.

O trovách konania odporcov 1/, 3/ rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že im ako úspešným účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže títo si trovy konania neuplatnili žiadne. Súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal. Vedľajší účastník na strane odporcu je občianske združenie, ktorého cieľom je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Zo samotného účelu občianskeho združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa vyplýva, že občianske združenie samo z podstaty svojej existencie musí byť schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže je jeho cieľom ako už bolo vyššie konštatované ochrana spotrebiteľa. Samotná existencia občianskeho združenia predpokladá dostatok odborných vedomostí a znalostí potrebných na ochranu práv spotrebiteľa v súdnom konaní, z tohto dôvodu právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové, nehospodárne, keďže občianske združenie je inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa v rámci súdneho konania a v prípade zastupovania advokátom, by sa spochybňovala samotná podstata vstupu tejto právnickej osoby do konania.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku napadnutého odvolaním, ktorým súd zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi v 2/ rade priznal náhradu trov konania, zmeniť v súlade s ust. § 220 O.s.p. tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa, resp. v zmysle ust. § 221 ods. 1,3 O.s.p. zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči odporcom a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že právny predchodca navrhovateľa - postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a odporcom v rade 1/ a odporcom v 2/ rade na strane druhej, zabezpečený ručiteľským záväzkom zo strany odporcu v 3/ rade, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola

právnym predchodcom navrhovateľa vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. Navrhovateľ ani nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy zo strany postupcu pohľadávky preukázali. Na navrhovateľa prešli zmluvou o postúpení pohľadávok aj všetky práva súvisiace s danou pohľadávkou. Má za to, že zmluvy o splátkovom úvere vyplývajú mesačná periodicita splátok a je teda nesporné, že zmluvné strany sa dohodli na plnení v splátkach. Zastáva názor, že súd mal nárok navrhovateľa posudzovať s poukazom na ust. § 103 OZ a navrhovateľovi priznať sumu nepremiľaných splátok spolu s úrokom z omeškania z každej splátky v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. V predmetnom prípade žaloba bola na súd podaná dňa 26.3.2013 a splatnosť poslednej splátky bola určená ku dňu 20.8.2013. Súd mal navrhovateľovi voči odporcovi 2/ a 3/ rade priznať nárok na nepremiľané splátky ku dňu podania žaloby, počnúc splátkou splatnou 20.4.2010 a až po splátku splatnú dňa 20.8.2013. Navrhovateľ nesúhlasí so zamietnutím návrhu vo vzťahu k odporcovi v 1/ rade a to z dôvodu, že dňa 26.1.2011 odporca podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uzavretí záväzku, prostredníctvom ktorej odporca uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo zmluvy o splátkovom úvere č. 451387427, uzavretej dňa 18.9.2003 so Slovenskou sporiteľňou, a.s. a to čo dôvodu a výšky a zaviazal sa splatiť svoj záväzok. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje aj pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že odporca sa dohodol s veriteľom na splátkach a zároveň uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi. Záväzok, ktorý odporca uznal v čase podpisu dohody, nebol premiľčaný - jednotlivé splátky neboli premiľčané ku dňu podpisu dohody, t.j. od 20.2.2008 do splatnosti poslednej splátky. V danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu odporcom, kedy nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ a účinky ustanovenia § 588 OZ a to, že záväzok v čase uznania čo do dôvodu i výšky trval. Prístupom súdu podľa navrhovateľa dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov konania a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností, ktorému zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Ďalej navrhovateľ nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia odporcovi v 2/ rade. Poukázal na skutočnosť, že odporca v 2/ rade si zvolil svojho právneho zástupcu až po tom, ako do konania vstúpil vedľajší účastník, zastúpený tým istým právnym zástupcom. Združenie na ochranu spotrebiteľa vstupuje do konania ako vedľajší účastník práve v záujme ochrany práv spotrebiteľa, preto musí byť spôsobilé poskytnúť spotrebiteľom ako účastníkom dostatočnú právnu ochranu. Nespochybnuje právo odporcu zvoliť si v konaní svojho právneho zástupcu, avšak navrhovateľ nevidí účelnosť podobných v podstate opakujúcich sa úkonoch, ktoré boli vykonané tým istým právnym zástupcom, raz ako zástupcom vedľajšieho účastníka, raz ako zástupcom odporcu. Úkony vykonané právnym zástupcom odporcu považuje zlé za účelové, avšak neúčelné navyšovanie trov konania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým súd odporcom 1/, 3/ a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, podal odvolanie vedľajší účastník v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku napadnutého odvolaním zmeniť tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 548,45 eur a zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Vo svojom odvolaní poukázal na to, že združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľov vstúpilo legitímne v súlade s ust. § 93 ods. 2,3 O.s.p. z vlastného podnetu do predmetného spotrebiteľského sporu v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalovaného spotrebiteľa. Jeho vstup do konania bol opodstatnený, pretože súd žalobu zamietol až po jeho vstupe a v písomnom vyjadrení zo dňa 20.8.2013 a argumentácii prednesenej právnym zástupcom na pojednávaní, ktoré boli účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní. Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou. V tejto súvislosti poukázal na novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., rozsudok Súdneho dvora EÚ z 22. decembra 2010 vo veci C-279/09, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a všeobecných súdov SR.

K odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa podal písomné vyjadrenie odporca v 2/ rade a vedľajší účastník. Vo svojom vyjadrení poukázali na to, že považujú rozhodnutie prvostupňového súdu v časti jeho zamietavého výroku a s ním súvisiaceho tretieho výroku týkajúceho sa náhrady trov odporcovi 2/ za správne po stránke právnej i skutkovej. Nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov na predmetnú spotrebiteľskú vec. Uviedli, že v predmetnej veci si navrhovateľ uplatňuje voči odporcovi spotrebiteľovi pohľadávku na základe prvotného právneho titulu, ktorým je zmluva o spotrebiteľskom

úvere zo dňa 3.7.2003. Hoci ide o zmluvu uzavretú podľa ustanovení Obchodného zákonníka, je potrebné predmetnú zmluvu jednoznačne považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle smernice Rady 93/13/EHS a § 52 ods. 1 OZ. Dojednanie o použití všeobecnej úpravy záväzkov podľa Obchodného zákonníka je potrebné v danom prípade posúdiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o následnú dohodu uzatvorenú medzi navrhovateľom a odporcom, tak navrhovateľ pri uzatváraní „formulárovej dohody“ ignoruje a porušuje predpisy spotrebiteľského práva a pokiaľ sa aj pokúša za každú cenu dať svojmu protiprávnemu konaniu plášťik vo forme uznania práva, resp. dohody o uznaní dlhu, je to iba snaha o zahmlievanie skutočnej podstaty, pretože pod týmto sa nachádzajú neprijateľné zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky. Navrhovateľ sa v predmetnej veci nemôže dovolávať platnosti predloženej dohody, a teda ani právnych účinkov z nej plynúcich uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalovaného spotrebiteľa. Pokiaľ ide o nepriznanie náhrady trov konania vedľajšieho účastníka poukázali na obsah podaného odvolania.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním, ktorým súd žalobu zamietol a odporkyni v 2/ rade priznal trovy konania a to trovy právneho zastúpenia vo výške 303,30 eur, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť odporkyni 2/ na účet jej právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania navrhovateľ a vedľajší účastník, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

Záver okresného súdu o premlčaní nároku navrhovateľa považuje odvolací súd za správny. Premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka je trojročná a začína plynúť odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy o splátkovom úvere, čo potvrdzuje aj pokus o zmier zo dňa 21.8.2012, v ktorom uvádza, že pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru. Návrh na súd bol podaný po uplynutí zákonu. Na uvedenom závere nemení nič ani predloženie dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku, keďže ako správne konštatoval okresný súd, dohoda je neplatným právnym úkonom pre absenciu vôle odporcu 1/. Podľa názoru odvolacieho súdu je dohoda jednoznačne nekalou obchodnou praktikou a je v rozpore s dobrými mravmi. Je nesporné, že ak má hlavná zmluva spotrebiteľský charakter, spotrebiteľský charakter má aj dohoda, ktorá túto zmluvu mení v jej niektorej časti. V konkrétnom prípade dodávateľ do formulárovej dohody o uzavretí splátkového kalendára zakomponoval jednostranný zmluvný záväzok dlžníka týkajúci sa uznania záväzku. Keďže v tomto prípade nedošlo k uznaniu osobitnou formou, ale len ako súčasť dohody vyhotovenej na predtlačenom formulári bez možnosti ovplyvniť obsah tejto dohody, spôsobuje takéto dojednanie značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neplatné podľa § 53 ods. 5

Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu právny dôsledok uznania dlhu zo strany odporcu nenastal a nedošlo k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby.

Keďže sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvého stupňa tak, ako bolo vyššie uvedené, rozhodnutie okresného súdu v tejto časti ako vecne správne potvrdil. Námietky vznesené navrhovateľom v odvolaní nepovažoval za dôvodné a spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu.

Vo výroku o trovách konania, ktorým súd odporcom 1/, 3/ a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že sa dôsledne nezaoberal otázkou účelnosti vynaložených trov konania zo strany vedľajšieho účastníka v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Svoje rozhodnutie pokiaľ ide o náhradu trov vedľajšieho účastníka dostatočne nezdôvodnil, z ktorého dôvodu je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné. Rozsudok okresného súdu preto v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f), ods. 2 O.s.p. V novom rozhodnutí prvostupňový súd rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.